

ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของ
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

**DESIRABLE SKILLS FOR AUDITING PERFORMANCE OF
THE AUDITORS IN STATE AUDIT OFFICE**

สรารภรณ์ กมลสุทธิไพจิตร

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Saraporn Kamonsutthipajit

E-mail : 6314154148@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Accounting, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่ปฏิบัติงานสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หาค่าความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย พบว่า นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 275 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 46.18 มีระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 58.91 มีสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด คือ สาขาการบัญชี จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 94.18 มีระดับตำแหน่งงานปฏิบัติการ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีประสบการณ์การทำงาน ไม่เกิน 4 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 45.82

ผลการวิจัย พบว่า ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการ
 ตรวจสอบเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
 ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทาง
 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน และด้านทักษะ
 การบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ทักษะ, การตรวจสอบบัญชี, สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ABSTRACT

The objective is to study Desirable Skills for Auditing Performance of The Auditors in State Audit Office. The factors of research include Intellectual Skills, Technical and Functional Skills, Personal Skills, Interpersonal and Communication Skills and Organizational and Business Management Skills.

The samples used in this research is The Auditors in State Audit Office of Financial and Procurement Audit Office No. 1 - 24 amount of 275 peoples. The questionnaire was instrument of this research. Data was analyzed by using SPSS for Social Science Research. The statistics were frequencies percentage, mean and standard deviation.

The results found that The Auditors in State Audit Office respondents 275 peoples. Most are female 231 peoples representing 84.00%. Most aged 31- 40 years old 127 peoples representing 46.18%. Most highest cademic qualification Bachelor's degree 162 peoples representing 58.91%. Most highest field of study graduate Accounting 259 peoples representing 94.18%. Most Current Position practitioner level 165 peoples representing 60.00%. Most experience under 4 years 126 peoples representing 45.82 %.

The results found that Desirable Skills for Auditing Performance of The Auditors in State Audit Office overall is at a high level. Considering each side, then that side is the high level of Personal Skills, Intellectual Skills, Interpersonal and Communication Skills, Technical and Functional Skills and Organizational and Business Management Skills respectively.

Keyword : Skills, Auditing, State Audit Office

บทนำ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย หรือกฎหมายกำหนด ในการตรวจเงินแผ่นดินมีเป้าหมาย ดังนี้ (1) เพื่อป้องกันและควบคุมการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน (2) เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการบริหารบ้านเมืองที่ดี และ (3) เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ซึ่งการที่องค์กรจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงาน คือ ทักษะ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ฝึกฝนบ่อย ๆ จนเป็นลักษณะเฉพาะบุคคล เช่น ทักษะการอ่าน เป็นต้น ในการทำงานเพื่อให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องพึ่งพาทักษะของผู้ปฏิบัติงาน โดยในแต่ละตำแหน่งงานอาจต้องอาศัยทักษะเฉพาะด้านที่แตกต่างกันไป เช่น ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชี จำเป็นต้องอาศัยทักษะด้านการตรวจสอบ รวมถึงทักษะทางด้านบัญชี โดยทักษะทางบัญชีที่สำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติงานในด้านการสอบบัญชี ประกอบด้วย (1) ทักษะทางปัญญา คือ การนำความรู้ความเข้าใจไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมิน เพื่อให้สามารถตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาได้ (2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ได้แก่ ความชำนาญทางตัวเลข และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การรายงาน การวิเคราะห์ความเสี่ยง และความรู้ด้านกฎเกณฑ์ข้อบังคับ (3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล หมายถึง ทศนคติและพฤติกรรมของแต่ละบุคคล (4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ช่วยให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรได้ดี และ (5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ เป็นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร การมีภาวะผู้นำและการตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ (ปารีชาติ จันทสุรัส, 2559, หน้า 5-6)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีภารกิจที่สำคัญคือ การตรวจเงินแผ่นดิน และเสริมสร้างให้หน่วยงานที่เข้าตรวจสอบมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน และเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ โดยมีนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบภายใต้ภารกิจหลักในการตรวจสอบการบัญชีการเงิน การตรวจสอบการบริหารพัสดุและทรัพย์สิน การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ และตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ต้องเสนอความเห็น และร่างรายงานการตรวจสอบ ว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ มีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด โปร่งใส และคุ้มค่าหรือไม่ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเงินและการบริหารพัสดุที่หน่วยงานที่เข้าตรวจสอบจำเป็นต้องนำไปปฏิบัติ รวมทั้งต้องประสานงานบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย ทำให้นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพและ

ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ โดยผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนด ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทันต่อเวลา เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยทำการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ใช้ในการวางแผนพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้ให้นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินมีความพร้อมในการทำงาน และเพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน พัฒนาทักษะตนเองให้พร้อมในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชี ทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการ เชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่ปฏิบัติงานสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน มกราคม - มีนาคม 2566

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ใช้ในการวางแผนพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้ทันวิชาการตรวจเงินแผ่นดินมีความพร้อมในการทำงาน และทำให้งานมีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางให้กับนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินในการพัฒนาทักษะตนเองให้พร้อมในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชี

กรอบแนวคิดในการวิจัย**ตัวแปรอิสระ (X)****ปัจจัยส่วนบุคคล**

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
4. สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด
5. ระดับตำแหน่งงาน
6. ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม (Y)**ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชี
ของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน**

1. ทักษะทางปัญญา
2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร
5. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบ**

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ ได้กล่าวว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องมีทักษะต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และได้แบ่งประเภทของทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีออกเป็น 5 ประเภท คือ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

โดยปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย หรือ กฎหมายกำหนด ตั้งอยู่ที่ ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปาริชาติ จันทสุรัส (2559) ศึกษาเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานและคุณภาพการตรวจสอบ ภายใน : มุมมองของผู้รับบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ในส่วนของผู้รับบริการ มีความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ตรวจสอบภายในควรมีในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะ เฉพาะบุคคล ทักษะทางปัญญา ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหาร องค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ

ณัฐชยา ปัญญาไชยวิชญ์ และสมใจ บุญหมื่นไวย (2560) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ ทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ต่อความรับผิดชอบทางการสอบบัญชี ผลการวิจัย พบว่า ผู้สอบบัญชี สหกรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด และรองลงมาคือด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ

ฤทัย อะโน (2563) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทักษะผู้ตรวจสอบแห่งอนาคตที่มีต่อความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการ ตรวจเงินแผ่นดินมีระดับความเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้ตรวจสอบแห่งอนาคต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านภาวะความเป็นผู้นำ และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ ด้านทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านทักษะการสื่อสาร

ณัฐวุฒิ สิ้นเคราะห์ (2564) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทักษะวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความพร้อมในการ ทำงานด้านบัญชีนิติเวชของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ อิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเห็น อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล รองลงมา คือ ทักษะความสัมพันธ์กับผู้อื่นและ การสื่อสาร ทักษะทางองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทักษะทางปัญญา และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและ หน้าที่งาน ตามลำดับ

จามจุรี ใจแก้ว และเบญจพร โมกษะเวส (2565) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทักษะผู้ตรวจสอบยุคดิจิทัล ที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้ตรวจสอบยุคดิจิทัล โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ทักษะ

การคิดเชิงกลยุทธ์ มากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะทางปัญญา ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ ทักษะเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ ตามลำดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Approach) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่ปฏิบัติงานสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ต้องไม่น้อยกว่า 270.55 คน จึงเก็บกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้อยู่ที่จำนวน 275 คน จากประชากรทั้งหมด 836 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือแบบสอบถาม โดยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นหรือสำคัญในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสม ซึ่งมีเกณฑ์การตรวจในแต่ละข้อ ดังนี้

วัดผลโดยพิจารณาจากคะแนน IOC ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่ปฏิบัติงานสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์ โดยใช้ Google Form และรวบรวมข้อมูลจากตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปจัดทำชุดข้อมูลและเตรียมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์เพื่อบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สำหรับวิเคราะห์ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 275 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 และเพศชาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 46.18 รองลงมาคือ ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 31.27, 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.64 และ 41 - 50 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.91 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 58.91 รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 40.73 และปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.36 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด คือ สาขาการบัญชี จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 94.18 และสาขาอื่น ๆ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.82 ส่วนใหญ่มีระดับตำแหน่งงานปฏิบัติการ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาคือ ชำนาญการ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 34.55 และ ชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.45 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 4 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 45.82 รองลงมาคือ 5 - 9 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 32.36, 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.27 และ 10 - 14 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.55 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาเรื่อง ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีผู้ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 275 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 46.18 มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 58.91 มีสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดคือ สาขาการบัญชี จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 94.18 มีระดับตำแหน่งงาน ปฏิบัติการ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีประสบการณ์การทำงาน ไม่เกิน 4 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 45.82

ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านทักษะทางปัญญา

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ เมื่อมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัยในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี จะสอบถาม แล้วคิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การนำข้อมูลที่ได้รับจาก

แหล่งต่าง ๆ มาวิเคราะห์ และใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีความเข้าใจในหลักการบันทึกบัญชี และสามารถนำหลักการบันทึกบัญชีมาแก้ไขข้อผิดพลาดของหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบได้ มีความสามารถที่จะเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี สามารถนำไปใช้วิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบได้ และเมื่อเจอปัญหาในการตรวจสอบบัญชีเรื่องที่ไม่เคยเจอมาก่อน สามารถเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาได้ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จามจุรี ใจแก้ว และเบญจพร โมกษะเวส (2565) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทักษะผู้ตรวจสอบยุคดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้ตรวจสอบยุคดิจิทัลโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ มากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะทางปัญญา ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ ทักษะเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ ตามลำดับ

2. ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ มีความสามารถในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบและนำเสนอรายงานเหล่านั้นทันตามแผนการปฏิบัติงาน มีความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตนเองและหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบ มีความสามารถในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีและรายงานทางการเงิน และหาความผิดปกติหรือความผิดพลาดทางบัญชีที่อาจเกิดขึ้น เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบได้ มีความสามารถในการวัด/คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้โปรแกรม Microsoft Word, Excel การใช้งานระบบ FAS รวมถึงการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบ Internet มาช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ และมีความชำนาญทางด้านตัวเลข เช่น การคำนวณทางคณิตศาสตร์และสถิติเป็นอย่างดี ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌัฐวุฒิ สิ้นเคราะห์ (2564) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทักษะวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความพร้อมในการทำงานด้านบัญชีนิติเวชของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล รองลงมาคือ ทักษะความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทักษะทางปัญญา และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ตามลำดับ

3. ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความระมัดระวัง รอบคอบ และสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และการปรับตัวและเปลี่ยนมุมมอง

ความคิดให้สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ มีความสามารถในการพิจารณาโดยใช้วิจารณญาณเชิงผู้ประกอบวิชาชีพในการตัดสินใจ มีความสามารถในการบริหารทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบริหารจัดการงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา และการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รวมถึงกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่ตลอด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉန္ฐญา ปัญญาไชยวิชญ์ และสมใจ บุญหมื่นไวย (2560) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ต่อความรับผิดชอบทางการสอบบัญชี ผลการวิจัย พบว่า ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด และรองลงมาคือด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ

4. ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสามารถในการฟังและอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรม และความคิดเห็นต่างกันได้ มีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุป หรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ มีความสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนและกระชับในการนำเสนอ อภิปราย และรายงาน และสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัย อะโน (2563) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทักษะผู้ตรวจสอบแห่งอนาคตที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินมีระดับความเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้ตรวจสอบแห่งอนาคตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านภาวะความเป็นผู้นำ และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ ด้านทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านทักษะการสื่อสาร

5. ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ สามารถใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจงานด้านการตรวจสอบบัญชีได้อย่างมืออาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม มีความสามารถในการบริหารคนและมอบหมายงาน สร้างการจูงใจและพัฒนาบุคลากร มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการ โครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และมีภาวะผู้นำ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ปารีชาต จันทสุรัส (2559) ศึกษาเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานและคุณภาพการตรวจสอบ ภายใน : มุมมองของผู้รับบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ในส่วนของผู้รับบริการ มีความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ตรวจสอบภายในควรมีในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะ เฉพาะบุคคล ทักษะทางปัญญา ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหาร องค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของนักวิชาการ ตรวจสอบเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านทักษะทางปัญญา

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ เมื่อมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัยในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี จะสอบถาม แล้วคิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา กล่าวคือ เมื่อมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานควรปรึกษาหารือกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ หรืออาจสืบค้น หาความรู้แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น, การนำข้อมูลที่ ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ มาวิเคราะห์ และใช้ในการปฏิบัติงานได้ กล่าวคือ หน่วยงานควรจัดอบรมเพื่อ เสริมสร้างทักษะในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และผู้ปฏิบัติงานควรฝึก ตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล และตีความ เพื่อนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ในการปฏิบัติงานได้ และ ทำให้การตัดสินใจถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น, มีความเข้าใจในหลักการบันทึกบัญชี และสามารถนำหลักการ บันทึกบัญชีมาแก้ไขข้อผิดพลาดของหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบได้ กล่าวคือ หน่วยงานควรมีการจัดอบรม ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี หรือผู้ปฏิบัติงานควรหมั่นศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และนโยบายการบัญชีภาครัฐ รวมถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการบันทึกบัญชีอยู่เสมอ และติดตาม องค์กรความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในหลักการบัญชี และนำไปสู่การชี้แนะเพื่อให้หน่วยงานที่ เข้าตรวจสอบสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้

2. ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ มีความสามารถในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบและ นำเสนอรายงานเหล่านั้นทันตามแผนการปฏิบัติงาน ควรมีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม พร้อมแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรับทราบ มีการติดตามความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ และ เมื่อปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ควรมีรางวัลให้ เช่น การพาลูกน้องไปกินเลี้ยง เป็นต้น เพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงานให้เสร็จทันตามแผนการปฏิบัติงาน, มีความรู้ด้านกฎหมาย

ระเบียบ และกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตนเองและหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบ ควรศึกษากฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตนเอง และหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561, มีความสามารถในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีและรายงานทางการเงิน และหาความผิดปกติหรือความผิดพลาดทางบัญชีที่อาจเกิดขึ้น เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบได้ ควรมีการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ เช่น จัดโครงการที่สอนน้อง โดยให้ผู้ที่ประสบการณ์การทำงานมาก่อน บรรยาย สอนเทคนิคการตรวจสอบ และชี้แนะการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี รวมถึงรายงานทางการเงิน และการหาความผิดปกติหรือข้อผิดพลาดทางบัญชีที่อาจเกิดขึ้น พร้อมชี้แนะแนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาด ทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ มีความระมัดระวัง รอบคอบ และสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ควรให้ความสำคัญกับการใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อเพิ่มความระมัดระวัง และความรอบคอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชี และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณชน และผู้ใช้ประโยชน์จากงบการเงิน, การปรับตัวและเปลี่ยนมุมมองความคิดให้สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ควรมีสติและมองโลกในแง่ดี หรือมีทัศนคติเชิงบวก ซึ่งเป็นการมองโลกด้วยความเป็นจริง ให้เกียรติและให้ความสำคัญกับคนรอบข้างด้วยความเอาใจใส่ เปิดใจรับฟัง และเข้าใจความต้องการของผู้อื่น, สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ ควรพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของตนเอง โดยการมีสติตลอดเวลา รู้อารมณ์ของตนเอง และจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ เช่น เมื่อรู้สึกโกรธ อาจนับ 1 - 10 เพื่อช่วยให้สมองเปลี่ยนจุดสนใจ ทำให้จิตใจสงบลงช่วยให้เรามีสติ คิดก่อนพูด เป็นต้น และการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น การให้เกียรติผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และการมีมารยาททางสังคม เป็นต้น

4. ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ มีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น ควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน เช่น สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การกล่าวทักทายเมื่อเจอกัน การมอบรอยยิ้มให้กัน, มีความสามารถในการฟังและอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรพัฒนาทักษะการฟังและการอ่าน โดยการฟังอย่างมีสติและสมาธิ สามารถจับใจความสำคัญที่ผู้พูดต้องการสื่อสารได้ และอ่านอย่างมีสติและสมาธิ สามารถจับใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้, สามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน และมีความเหมาะสม ควรมีการพูดคุย ปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ รับฟังและเคารพความคิดเห็นของเพื่อนร่วมทีม ไม่เอาความคิดเห็นของตนเองเป็นที่ตั้ง,

สามารถทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรม และความคิดเห็นต่างกันได้ ควรสร้างบรรยากาศในที่ทีมให้ทุกคนรู้สึกว่าคุณค่าความคิดเห็นมีความสำคัญ เช่น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองและอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งทุกคนต่างยอมรับฟังเหตุผลและความคิดของคนอื่น โดยเชื่อว่าไม่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

5. ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ สามารถใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจงานด้านการตรวจสอบบัญชีได้อย่างมืออาชีพ กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานควรหมั่นศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับแนวทางของการปฏิบัติงานสอบบัญชี หรืออาจจะศึกษากรณีตัวอย่าง เพื่อฝึกตนเองให้มีการคิดวิเคราะห์ที่ละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เราสามารถใช้ดุลยพินิจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบมากยิ่งขึ้น, มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ควรเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ รอบตัวอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน และควรเพิ่มทักษะด้านการโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม เช่น ศึกษาด้านจิตวิทยาเพิ่มเติม, มีความสามารถในการบริหารคนและมอบหมายงาน สร้างการจูงใจและพัฒนาบุคลากร กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีตำแหน่งหัวหน้าควรมีการฝึกภาวะความเป็นผู้นำ รวมถึงมีการมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับแต่ละบุคคล เช่น ลูกน้องบางคนต้องการความท้าทายในการทำงานที่มากขึ้น ผู้ที่เป็นหัวหน้าควรสนับสนุนให้ลูกน้องมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับงานด้านที่ต้องทำ เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถของลูกน้องให้ถึงขีดสุด และเป็นการสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับลูกน้อง ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ลูกน้องทำงานอย่างเต็มความสามารถ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมตัวแปรต่าง ๆ ในการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน และรอบด้านมากยิ่งขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตในด้านพื้นที่การศึกษาวิจัยเฉพาะนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่ปฏิบัติงานสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แต่ยังไม่ได้ว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นตัวแทนของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมด จึงควรศึกษาขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมด เพื่อจะได้ทราบว่าโดยภาพรวมแล้ว ทักษะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นอย่างไร ซึ่งจะได้วางแผนและพัฒนาทักษะที่สำคัญในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีให้แก่บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร ทำให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อจะได้ทราบว่าโดยภาพรวมแล้วผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีมีทักษะ

ในด้านใดที่ควรต้องเร่งพัฒนา จะได้วางแผนและพัฒนาทักษะ เพื่อให้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จามจุรี ใจแก้ว และเบญจพร โมกชะเวส. (2565). อิทธิพลของทักษะผู้ตรวจสอบยุคดิจิทัลที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย การจัดการและเทคโนโลยีอิทีเอ็น*, 19(2) , 30-41. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/umt-poly/article/view/257140>
- ณัฐธยา ปัญญาไชยวิษณุ และสมใจ บุญหมื่นไวย. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพของ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ต่อความรับผิดชอบทางการสอบบัญชี. *วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน*, 4(2), 30-45. https://so05.tcithaijo.org/index.php/RMUTI_SS/article/view/189675/132820
- ณัฐวุฒิ สิ้นเคราะห์. (2564). อิทธิพลของทักษะวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความพร้อมในการทำงานด้านบัญชี นิติเวชของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรี ปทุม]. <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/8960>
- ปาริชาติ จันทสุรัส. (2559). ทักษะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานและคุณภาพการตรวจสอบภายใน : มุมมองของผู้รับบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ [วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. <http://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/14137>
- พัชรา ลากลือชัย. (ม.ป.ป.). บทบาท อำนาจหน้าที่ และแนวทางการตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <http://home.dsd.go.th/hr/web/uploaded/lek/km/2.pdf>
- ฤทัย อะโน. (2563). อิทธิพลของทักษะผู้ตรวจสอบแห่งอนาคตที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน [วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]. <http://dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/8126/1/63502805%20ฤทัย%20อะโน.pdf>
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ*. สืบค้น วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566 จาก https://acprostd.tfac.or.th/uploads/files/2005_IES3.pdf
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2561). *ประวัติสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน*. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.audit.go.th/th/ประวัติการตรวจเงินแผ่นดินไทย>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis* (3rd ed). New york : Harper and Row.